

***Administratieve data in het kader van
'Vlaanderen helpt Oekraïne'***

Ingrid Schockaert

Ingrid.schockaert@vlaanderen.be

Achtergrond

- ➔ De VSA maakte tot voor kort deel uit van
  - ⊕ het Kernteam ter ondersteuning van de Taskforce Oekraïne
  - ⊕ de Evaluatiecel (Celevel) van het Nationaal crisiscentrum

- ➔ Opdracht VSA: Opvolging van de bevolking uit Oekraïne met tijdelijke bescherming (TB):
  - ⊕ Aantal, samenstelling
  - ⊕ Spreiding
  - ⊕ Opvangvraag

Doel van de presentatie

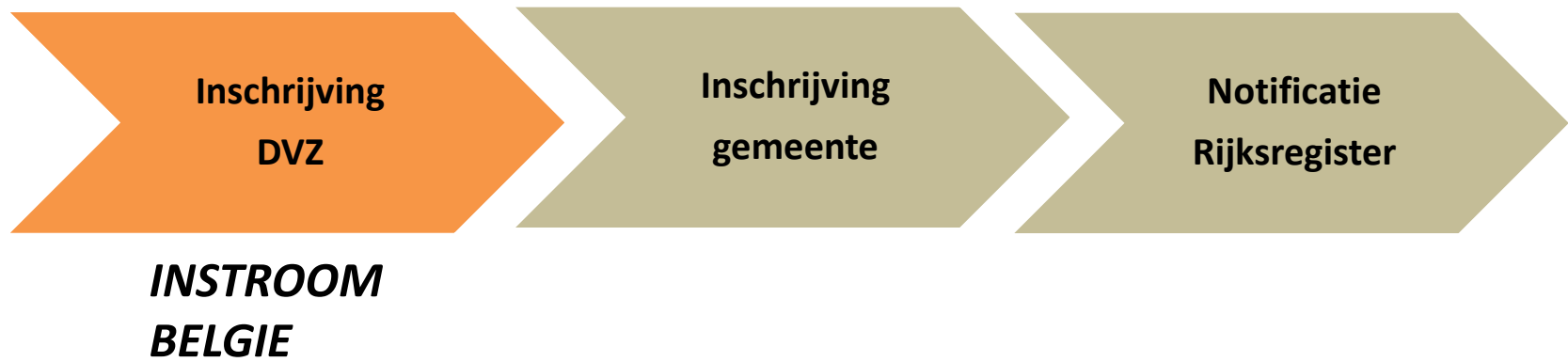
Vraag: Hoe geschikt zijn administratieve data als bron van geïnformeerd beleid in de context van een crisissituatie?

Case: Gebruik van het Rijksregister in het kader van de opvolging van personen met tijdelijke bescherming uit Oekraïne in België het Vlaamse Gewest

Administratieve procedure

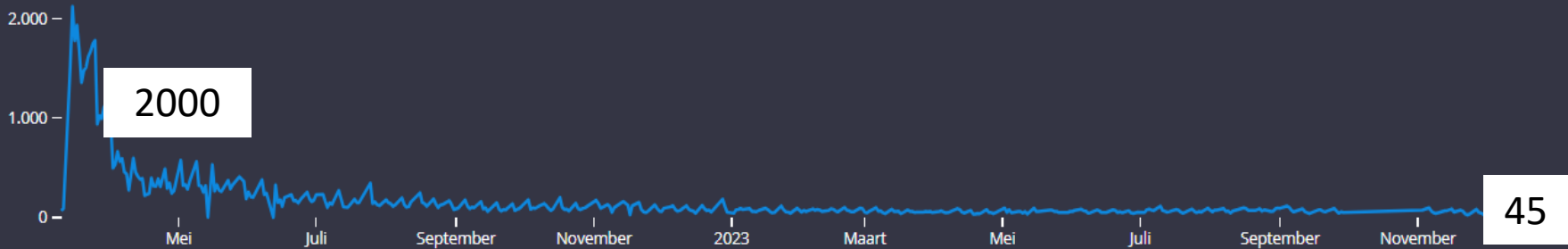

Instroom naar België

Aantallen in België: “Instroom”

Aantal tijdelijke beschermingscertificaten afgegeven sinds 10 maart 2022 door de Dienst vreemdelingenzaken

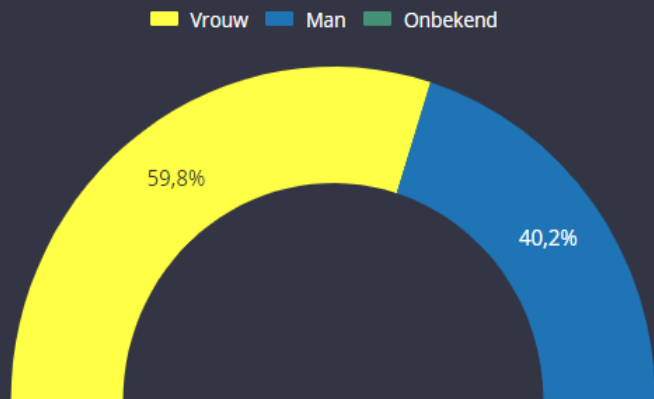
Cumulatief aantal tijdelijke beschermingscertificaten afgegeven sinds 10 maart 2022

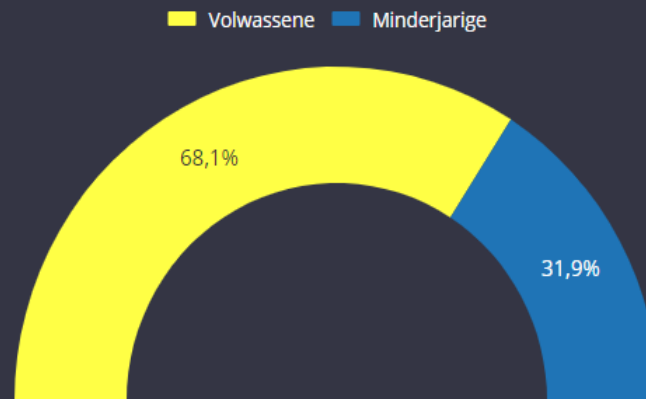
<https://statbel.fgov.be/nl/visuals/oekraiense-ontheemden>

Achtergrondkenmerken instroom

Verdeling naar geslacht

Verdeling volwassene/ minderjarige

Hoeveel komen naar Vlaanderen?

Waar in Vlaanderen?

Wie naar Vlaanderen?

Spreiding over de gewesten

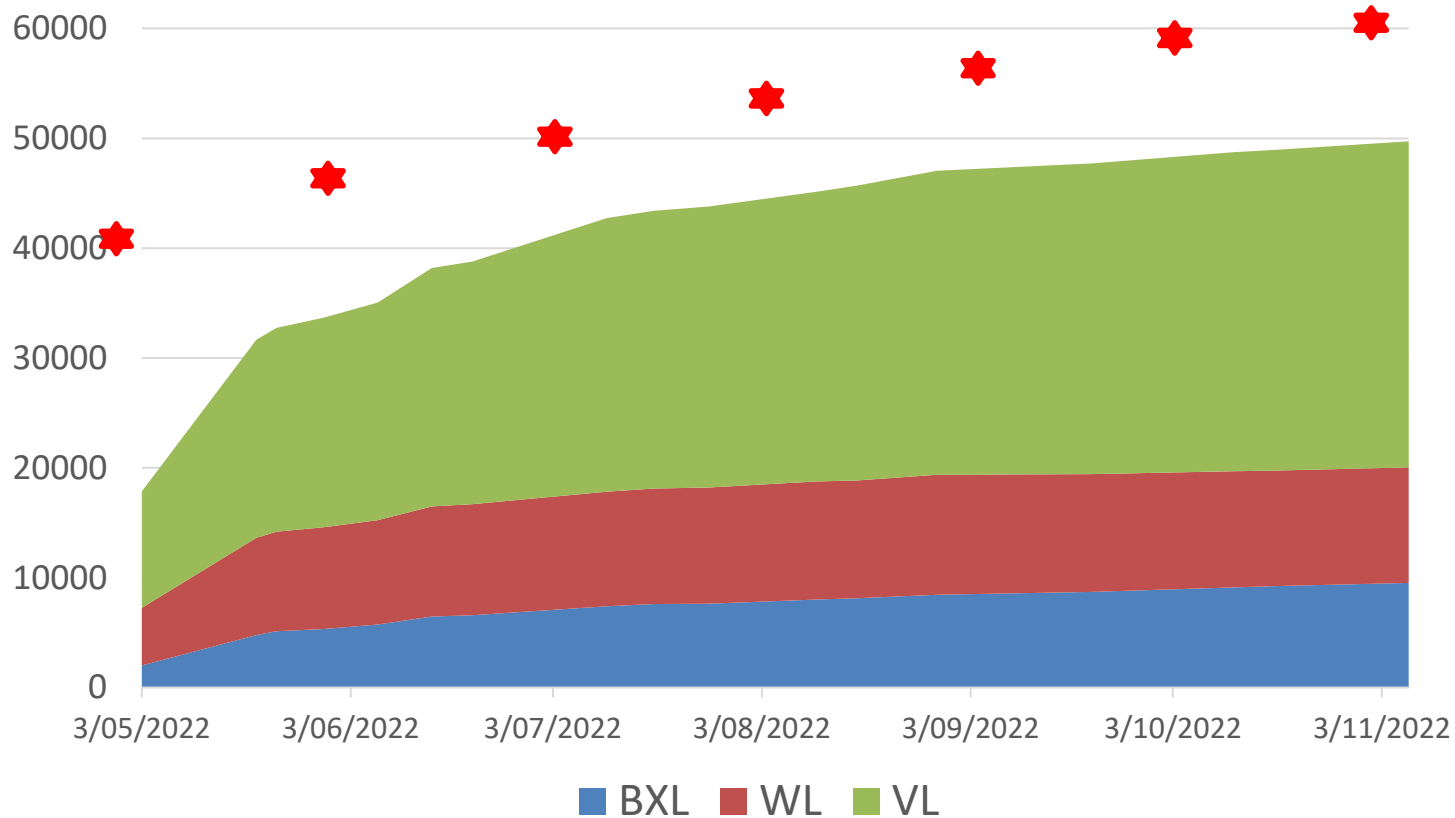

Datum Reg. DVZ	Gemeente	Datum Extractie	Covars
23/3/22	ANTW	23/4/22	Leeftijd
25/4/22	GENT	23/4/22	Geslacht
4/1/23	LUIK	23/4/22	

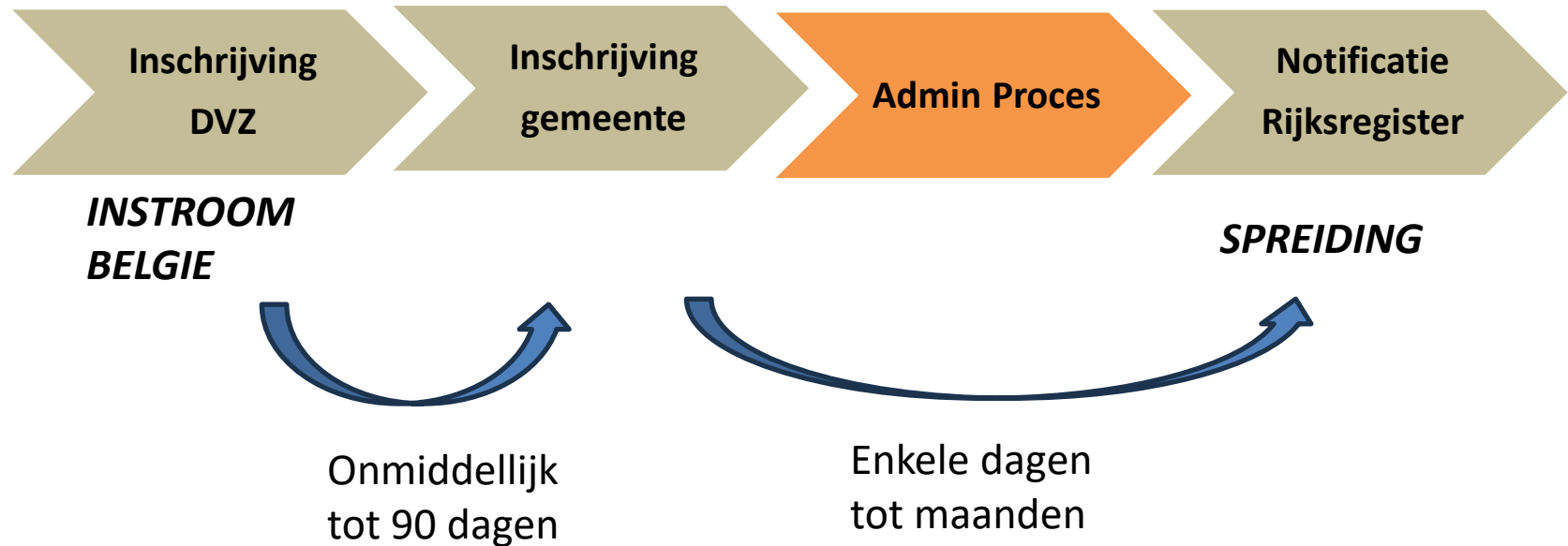
Vanaf 23 maart ontvangt de VSA van DVZ periodiek een doorsnede uit het Rijksregister (dagelijks->wekelijks->maandelijks->periodiek)
Tijdelijk ontheemden -> RR-code

Evolutie van het aantal ontheemden geregistreerd in het Rijksregister

Het ontstaan van een “dark number”

What you see is not what you get
=> **Dark Number**

“Naïeve” schattingen Dark Number per gewest

**Aantal reg.
DVZ/dag**

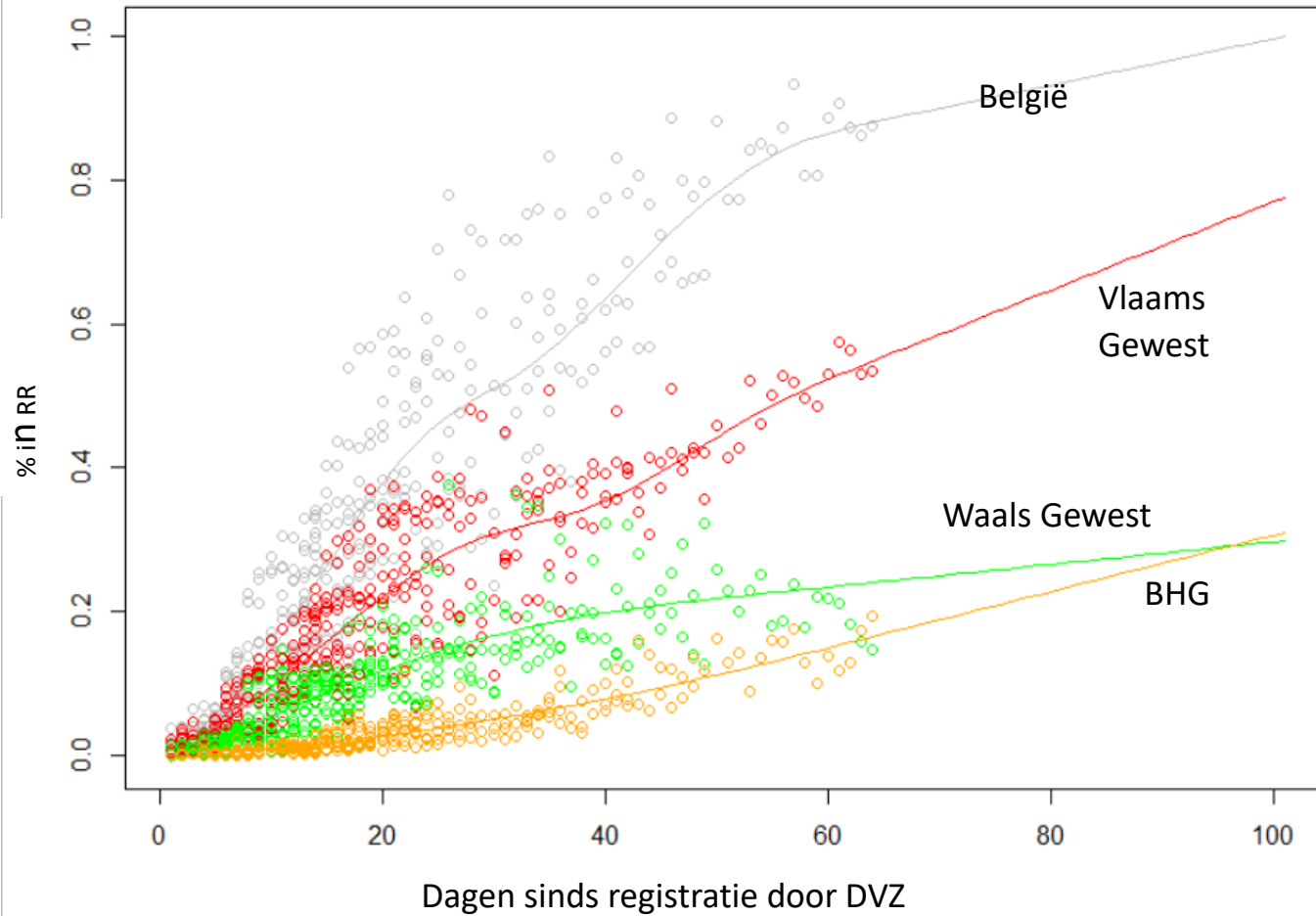
**Datum reg.
DVZ**

**Periodieke
extracties uit RR**

		23/mrt	24/mrt	25/mrt	26/mrt	27/mrt	28/mrt	29/mrt	30/mrt	31/mrt	1/apr	2/apr	3/apr	4/apr
1.525	14/mrt	160	0	0	0	0	0	418	492	499	509	0	0	563
2.124	15/mrt	233	0	0	0	0	0	645	728	749	754	0	0	816
1.780	16/mrt	165	0	0	0	0	0	509	551	571	576	0	0	619
1.934	17/mrt	210	0	0	0	0	0	587	639	658	665	0	0	677
1.680	18/mrt	55	0	0	0	0	0	376	413	426	432	0	0	472
1.358	19/mrt	54	0	0	0	0	0	203	258	276	281	0	0	314
1.477	20/mrt	30	0	0	0	0	0	202	253	279	283	0	0	323
1.512	21/mrt	29	0	0	0	0	0	324	369	384	399	0	0	390
1.621	22/mrt	10	0	0	0	0	0	222	244	256	262	0	0	248
1.673	23/mrt	0	0	0	0	0	0	194	221	254	260	0	0	258
1.749	24/mrt	0	0	0	0	0	0	119	157	190	198	0	0	195
1.783	25/mrt	0	0	0	0	0	0	70	81	104	110	0	0	139
942	26/mrt	0	0	0	0	0	0	15	22	28	30	0	0	40
1.025	27/mrt	0	0	0	0	0	0	39	41	53	58	0	0	76
997	28/mrt	0	0	0	0	0	0	17	36	47	48	0	0	51
1.114	29/mrt	0	0	0	0	0	0	0	8	18	19	0	0	34
1.117	30/mrt	0	0	0	0	0	0	0	0	43	45	0	0	51
937	31/mrt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	11
934	1/apr	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
498	2/apr	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
536	3/apr	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
664														

% registraties in RR x dagen na aankomst

“Naïeve” schattingen Dark Number per gewest

“Naïeve” schattingen Dark Number per gewest

	Zichtbaar RR 23/5	Dark Number 23/05	“echte” aantal 23/05
Vlaanderen	18571	5133	23704
Wallonië	9070	260	9330
BHG	5106	3542	8648
Totale instroom naar België	32747	8935	41682

Statbel: extracties van alle 'bewegingen' geregistreerd in het RR

Ind	Seq	Datum registratie gemeente	Type beweging	Gemeente	Datum extractie RR	Covars
1	1	17/3/22	Aankomst	ANTW	10/11/23	Leeftijd, geslacht hh- comp ...
1	2	25/4/22	Verhuis	GENT	10/11/23	
1	3	4/1/23	Vertrek		10/11/23	

Bron: Statbel

In de loop van **juli 2022** ontvangt de VSA van Statbel periodiek een doorsnede uit het Rijksregister (dagelijks->wekelijks->maandelijks->periodiek)

Tijdelijk ontheemden -> Oekraïense Nationaliteit + immigratie na 1 maart 2022

Spreading binnen het Vlaams Gewest

Evolutie rijksregister 2022 & 2023 per provincie en gemeente

Vlaanderen helpt Oekraïne

Vlaamse overheid

Selecteer PROVINCIE en GEMEENTE

- Select All
- ANTWERPEN
- LIMBURG
- OOST-VLAANDEREN
- VLAAMS-BRABANT
- WEST-VLAANDEREN

Selecteer CENTRUMSTEDEN

- Aalst
- Antwerpen
- Brugge
- Genk
- Gent
- Hasselt
- Middelburg

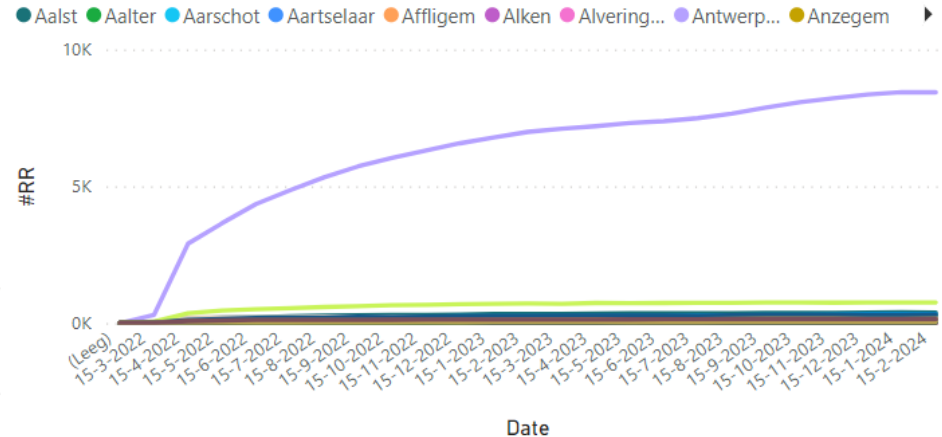
Selecteer alle centrumsteden

- Ja

Selecteer trend

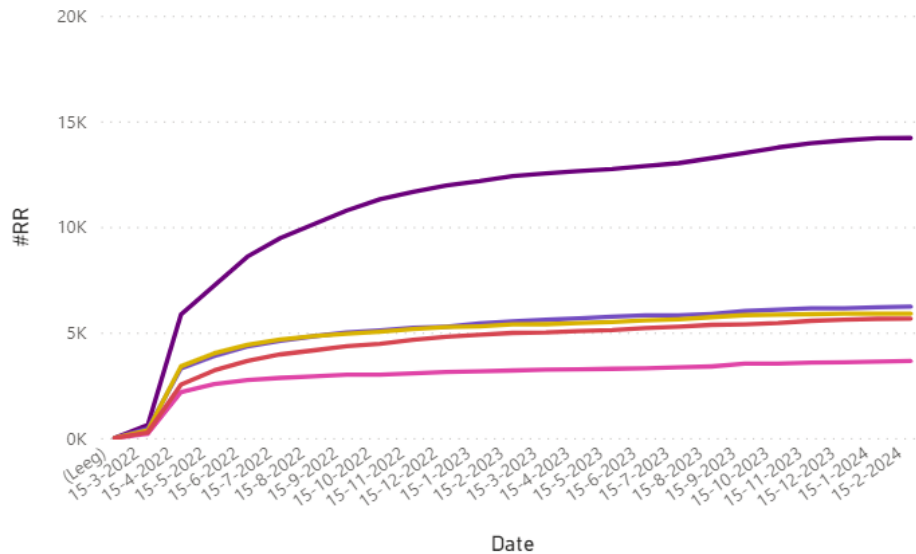
- Dalen
- Stagneren
- Stijgen

Evolutie RR provincie niveau

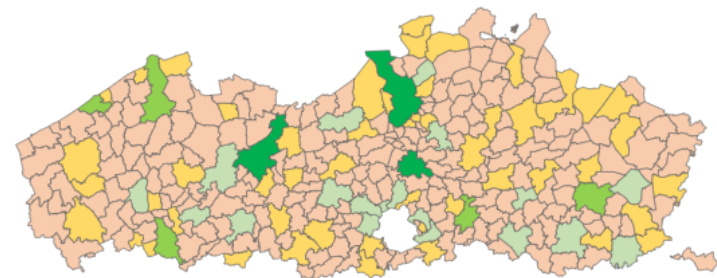
Evolutie RR provincie niveau

- ANTWERPEN
- LIMBURG
- OOST-VLAANDEREN
- VLAAMS-BRABANT
- WEST-VLAANDEREN

Aantal geregistreerden ontheemden per gemeente

- < 100
- Tussen 100 en 200
- Tussen 200 en 500
- Tussen 500 en 1000
- > 1000

Bron: Statbel op basis van Rijksregister

[Voor handleiding en training zie website](#)

Instroom, uitstroom naar het buitenland en intergewestelijke bewegingen

Stromen Rijksregister

Vlaanderen
helpt
Oekraïne

Vlaams Gewest

Datum	Instroom uit buitenland	Uitstroom naar buitenland	Intra gewestelijke verhuisbewegingen	Verhuisbewegingen naar ander gewest	Verhuisbewegingen vanuit een andere gewest
2022/Dec	976	446	1.166	61	85
2022/Nov	1.050	416	1.244	50	95
2022/Oct	1.202	437	1.541	51	87
2022/Sep	1.316	500	1.731	59	132
2022/Aug	1.796	487	1.598	86	158
2022/Jul	1.666	280	1.956	81	103
Totaal	42.764	8.425	25.966	1.158	1.752

Bron: Statbel, bewerking WG Data en Monitoring

Verhuisbewegingen

Verhuisbewegingen

Vlaanderen
helpt
Oekraïne

Vlaanderen
over

Selecteer gemeente van vertrek

Alle

Selecteer gemeente van aankomst

Antwerpen

Selecteer alle doel
centrumsteden

Ja

Selecteer doel centrum steden

Alle

Toon alle verhuisbewegingen incl
intra gemeentelijke (Binnen eenz
gemeente)

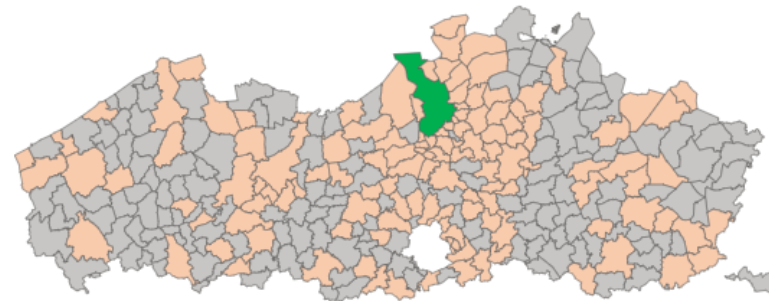
JA

NEE

Bron gemeente	Doel gemeente	Aantal
Aalst	Antwerpen	1
Aartselaar	Antwerpen	4
Aat	Antwerpen	5
Andenne	Antwerpen	1
Anderlecht	Antwerpen	7
Anhée	Antwerpen	2
Antoing	Antwerpen	2
Antwerpen	Antwerpen	4.644
Anzegem	Antwerpen	3
Asse	Antwerpen	7
Aubel	Antwerpen	7
Balen	Antwerpen	3
Bastenaken	Antwerpen	1
Bergen	Antwerpen	7
Beringen	Antwerpen	6
Berlaar	Antwerpen	1
Berlare	Antwerpen	2
Bertrix	Antwerpen	2
Beveren-Waas	Antwerpen	13
Bilzen	Antwerpen	1
Boechout	Antwerpen	4
Boom	Antwerpen	5
Boortmeerbeek	Antwerpen	1
Bornem	Antwerpen	1
Borsbeek	Antwerpen	11
Brasschaat	Antwerpen	27
Brecht	Antwerpen	13
Brugge	Antwerpen	4
Brussel	Antwerpen	4
Buggenhout	Antwerpen	2
Burdinne	Antwerpen	2
Totaal		5.619

Gemeente van vertrek (in aantal)

● < 100 ● Tussen 100 en 200 ● Tussen 200 en 500 ● Tussen 500 en 1000 ● > 1000

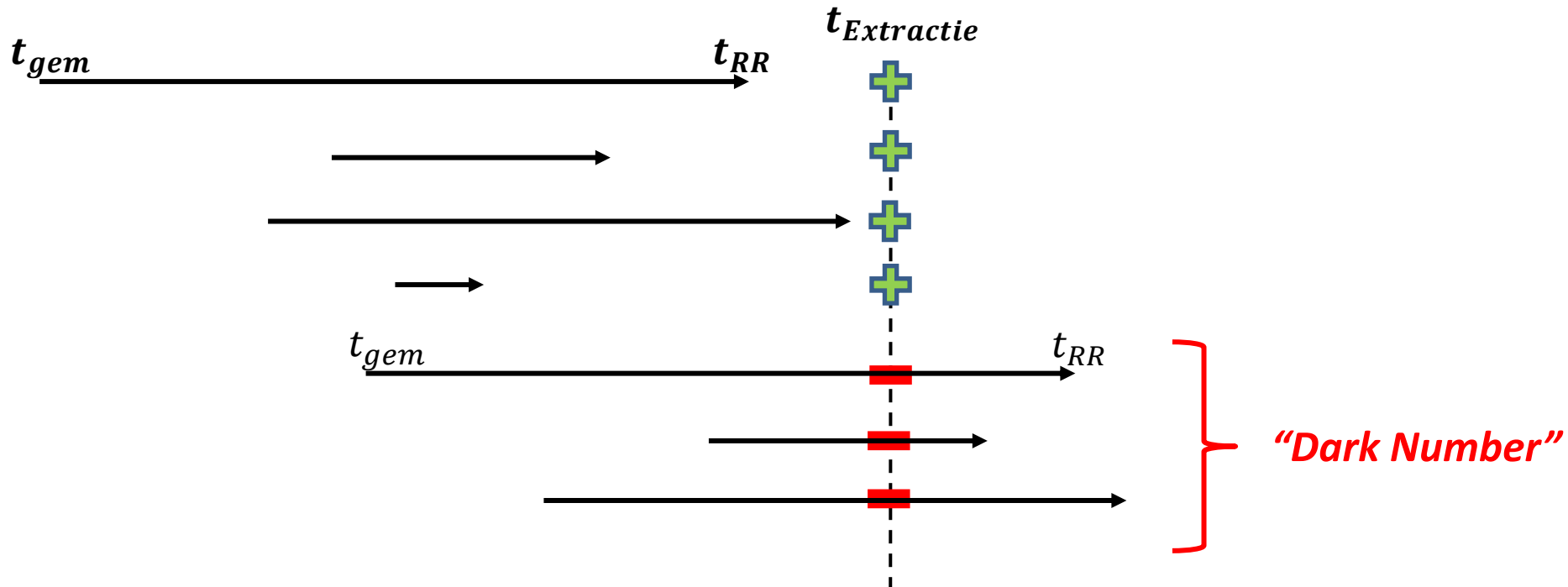
Gemeente van aankomst (in aantal)

● < 100 ● Tussen 100 en 200 ● Tussen 200 en 500 ● Tussen 500 en 1000 ● > 1000

Bron: Statbel op basis van Rijksregister

Schattingen Dark Number per gewest door middel van herweging

$$beweging\_echt(t) = w(t) * beweging\_extr(t)$$

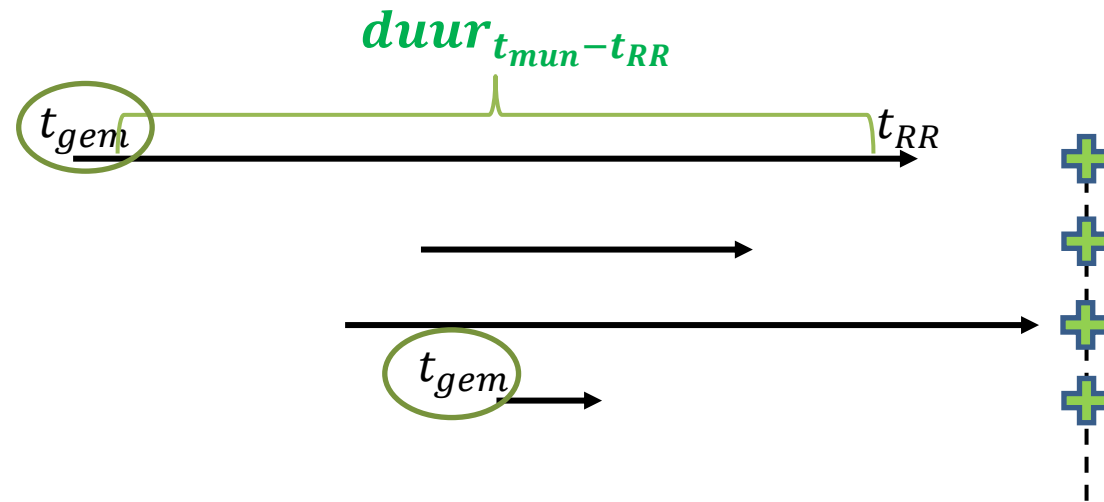
$$beweging\_echt(t) = 1,75 * beweging\_extr(t)$$

$$beweging\_echt(t) = 1 / \left(\frac{4}{7}\right) * beweging\_extr(t)$$

?? $kans\_extr(t)$

Schattingen Dark Number per gewest door middel van herweging

kans_extr(t) hangt af van:

1. Gemiddelde aantal dagen tot notificatie aan het RR ('**gemiddelde kans** op zichtbaarheid na **n dagen**')
2. t_{gem} (geobserveerde distributie)

	“echt” aantal 10/11/'23	St. Dev	Geobserveerde aantal 10/11/'23	Dark Number
Aankomst				
Flemish Region	41472	1.46	41211	261
Walloon Region	15363	0.49	15322	41
Brussels Region	13644	1.45	13478	166
Vertrek				
Flemish Region	7292	2.73	7240	52
Walloon Region	3056	0.29	3053	3
Brussels Region	1178	1.10	1166	12
Verhuis vanuit het Vlaamse Gewest				
Flemish Region	23319	1.02	23030	289
Walloon Region	332	0.19	324	8
Brussels Region	683	0.23	674	9
Verhuis vanuit het Waalse Gewest				
Flemish Region	964	0.21	954	10
Walloon Region	9077	0.57	8996	81
Brussels Region	449	0.18	443	6
Verhuis vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest				
Flemish Region	657	0.23	645	12
Walloon Region	217	0.26	206	11
Brussels Region	5468	0.94	5268	200
Spreiding bevolking				
Flemish Region	33489	1.45	34572	-1083
Walloon Region	9489	1.61	11402	-1913
Brussels Region	15227	1.72	12578	2649

Vraag naar opvang

- ② **Beginfase:** vraag naar opvang werd gegenereerd door *instroom*
- ② Slechts een klein deel (+- 20%) vroeg expliciet om noodopvang
  - => collectieve opvang
  - => opvang in gastgezinnen (# plek vrij)

$$\text{DE INSTROOM} * \text{AANDEEL NOODOPVANG} = \text{OPVANGVRAAG}$$

Vraag naar opvang

- ➔ Vanaf de zomer 2022 werd een aanzienlijk deel van de opvangnood bepaald door ***herhuisvesting***

INSTROOM + ***VERHUISBEWEGINGEN*** = OPVANGVRAAG

Wat is de vraag naar opvang bij verhuizers?

Wat is de vraag naar opvang bij nieuwe instromers?

Vraag naar opvang

Verblijfsopties van tijdelijk ontheemden:

- ➔ Gastgezinnen
- ➔ Tweede verblijven
- ➔ Private collectieve opvang
- ➔ Door de overheid georganiseerde opvang
- ➔ Privémarkt

Vraag naar opvang

Operationalisering van de verblijfsopties:

- ⊙ Gastgezin kreeg een code in het RR, maar zeker in het begin was deze niet betrouwbaar.

- ⊙ Huishoudsamenstelling op het adres op 1 januari 2022:
  - ⊕ Geen gezin
  - ⊕ Gezin met Oekraïense band
  - ⊕ Gezin zonder Oekraïense band

- ⊙ Huurwoning vs eigenaarswoning vs niet gekend adres (gegevens van 1 januari 2018)

- ⊙ Aantal ingenomen slaapplekken in de Vlaamse huisvestingstool

Besluit

Administratieve data, en RR-data in het bijzonder, zijn een zeer betrouwbare bron voor het statistisch monitoren van de bevolking

In crisissituaties, zoals de Oekraïne-crisis, stellen RR-data als statistische bron voor bijkomende uitdagingen:

- ⌚ De “gap” tussen aankomst in België en declaratie in het Rijksregister resulteert in een belangrijk “Dark Number”.
- ⌚ Verwerking van Rijksregisterdata tot adequate statistische bron neemt tijd in beslag
- ⌚ Barrière toegang RR
- ⌚ Barrière voor koppeling van individuele gegevens met andere administratieve bronnen

Besluit

- ② Barrières werden vaak overwonnen door intense samenwerking tussen instellingen op alle beleidsdomeinen en niveaus, en inzet, bereidwilligheid en inventiviteit van medewerkers.
- ② Uitwisseling van geaggregeerde gegevens en informatie door structurele samenwerking: Kernteam, Celevel, WG-SIC/IOM, werkgroep bevraging Statbel.

Dank voor uw aandacht

Ingrid Schockaert

Ingrid.schockaert@vlaanderen.be